

НИКОЛ ХОХОЛЦЕРОВА

ОВА СОБА СЕ НЕ МОЖЕ ПОЈЕСТИ

Уредник

Корана Боровић

Наслов оријинала

Nicol Hochholczerová, *Táto izba sa nedá zjesť*

Copyright © Nicol Hochholczerová 2023.
Copyright © ИК Прометеј, Нови Сад 2023.

Сва права задржана. Копирање, фотокопирање, умножавање и коришћење текста у било ком облику није дозвољено без претходне писане сагласности.

Књига излази уз финансијску подршку Фондације СЛОЛИА
Књижевног информативног центра из Братиславе, Словачка

This book has received a subsidy from SLOLIA Committee,
the Centre for Information on Literature in Bratislava, Slovakia

НИКОЛ ХОХОЛЦЕРОВА

Ова соба се не може појести

Превела са словачкој
Зденка Валент Белић

ПРОМЕТЕЈ
Нови Сад

Ивану неко чупа косу, неко невидљив. Иван је скупља, длаку по длаку, тешко се примећује, бела коса на белом чаршаву, влас по влас баца у корпу поред трулог воћа. Док то ради, размишља о својој ћерци, о томе како је разбијала његове поклоне, парче по парче сакупља срчу и одлаже у фиоку, док она рида у соби. Сећа се како је цмиздрила и када је умро Фреди Меркјури, Иван ју је грлио све док није заспала, било му је драго што је неко умро, пружила му се прилика да буде добар отац, радовао се и на сахрани њене мајке, грлио је своју једину ћерку и био срећан што је дошла кући барем на тих неколико дана, из сливника у купатилу извлачио је њену косу, али се и даље радовао што му се длаке омотавају око прстију, радовао се што коса може да се одвоји и спере, штета што деца нису мокра коса и што се тако лако одвоје.

Иван живи у јефтином стану као подстанар, током дана подучава децу цртању, а ноћу сања музику због које би му његова ћерка довикнула *уїишшјј ііо, ііаїіа*; а када се пробуди и окрене јастук мокар од зноја, примети да му испод њега откуцава сат, брдо часовника, миголје се као змије. Не подноси откуцавање сата а сада, ево види, откуцавају му право под јастуком, један заскочи и урола се у клупко, подигне копчу на каишићу и испод ње испадне јаје. Из јајета се излегне дечји сат, весело се мешкољи

и куцка. *Јебем њи, само ми је њо њребало*, бесно опсује Иван, хитне часовник у корпу поред трулог воћа, али се гомила под јастуком не смањује. На крају се Иван завуче у орман и седи на хрпи фармерица, као млад за фармерице би био у стању да убије, убио би за тишину, али часовници откуцавају, чују се из ормана, као да гамижу за Иваном, док њему коса опада у крило.

Моја соба се не може појести. Ни моји нокти се не могу појести, могу се једино грицкати, дођем из школе, грицкам их и плачем јер су ми се ругали, рекли су да сам *ружна лезбача*, а без разлога, па девојке уче да се љубе са другим девојкама, али је горе бити ружна, јер друге девојке нису. Говоре ми да сам штреберка, а ја заправо не морам да учим никад, све одлично памтим. Деда ми је рекао да имам превише можданих ћелија за девојку, он се тако и понаша – као да сам дечак, прави ми оружје и научио ме је да једем кувану крв. Њу је лакше појести од сопствене собе, лакше него појести саму себе, заноктице до ушију, у школи ми кажу да су велике као тањири. Све бих то могла да запишем, али нећу, на конкурс кreativeног писања рекли су нам да писати о злостављању није нарочито оригинално, о томе сви пишу, тако да ја о томе не пишем, а један члан жирија ми је још рекао, *једном сам читао књију која је починјала реченицом: „Ујутру сам устала и одсекла себи руке”, баш иако је на мене и деловала ивоја ирича.*

Ујутру сам се пробудила и одсекла себи собу, али није могла да се поједе, последња млечна столица откотрљала се под кревет. Ујутру сам се пробудила и одсекла себи собу, затим сам одсекла школу, на сву срећу деда ме је научио да секиром цепам дрва, истина само танке цепанице малом секиром. Само што ни школа није могла да се поједе, само су из бифеа просули гомилу гумених бомбона са укусом лубенице и јагоде у јогурту, а из сале за физичко изјурила је Силвија, моја једина другарица поред деде и Румоша, климнула ми главом и гледала испод ока оне због којих сам хтела све да отфикарим, онда је попреко погледала мене и жвакала гумене бомбоне са укусом лубенице.

Од како је Румош умро, немам коме да пробијам уши, чак ми је и Силвија рекла *зачеји више и вози бајс*. А Румош је одавно умро, најпре је стигла дописница из санаторијума, затим је деда заклао козу, није имао ко да се брине о њој, то је био Румошев задатак. Али, његов посао пре свега био да је слуша све што ја брбљам, то сви за мене кажу, *ова Тереза је као воденица, нейресџано меље*, после ме загре.

А ја се свега тога сећам, јер за једну девојку имам превише можданих ћелија, једном ћу ућутати, и ником више ништа нећу рећи!

Родитељи су ме уписали на часове цртања. Седим, гризем крај оловке као да је соба, у слушалицама ми трешти метал. Молила сам Силвију да иде са мном, али није хтела. Седим и никог не познајем, а када извучем слушалице из ушију, чује се само гребање оловке и откуцавање сата и звецкање кључева и кораци, то сте ви, наставниче. Шетате између нас, звецкате кључевима и говорите *а шћиа би ово шћребало да буде, коњ, шћре изшледа као шћацов, а ова здеиасћиа кушћија, ово би као шћребало да буде кућа*. Ја нисам нацртала ништа, испред мене празан папир, оловка која се не може појести, пролазите поред мене, *а ово је шћиа*, наслањате се на сто, кључеви зазвецкају, *зид*, кажем.

Онда почнем да Вам причам о крштењу *имала сам месец дана, шћек сам се родила, ни коса ми није шћорасла, ни зуби и када је шћош рекао, шћомолимо се, бака је зашћлакала, јер сам и ја склошћила руке, шћиа како знам, шћа сећам се; сећам се и шћошћа како сам се скошћрљала низ сћейенице, шћошледајшће, ево овде имам ожшћљак, и сећам се и свих шћршћаћа које сам икада шћледала, и сећам се како сам шћмиздрила, нисмо мошћли да идемо на санкање, било је исћош шћако мало снешћа као и данас, и сећам се и како ме је мајка шће исће зиме у колицима изшћурала у дворшћшће да за сћим нашољу, а када је коначно шћочео да шћада снешћ, скроз је на мене заборавила, шћек када ми је исћод снешћа вирио само нос, шћресћшћала је да шћа шћосмашћра и у себи шћонавља*

како лејо веје и јожурила јо мене. А не, јо нисам чула од мајке, ја најросјо имам одлично јамћење, нишија не заборављам, и јешко оном ко ми науди, јер ја се свеја сећам, а не свиђа ми се ни ја мађарска фраза да јо није ваша кривица, да вас је само бич ојичио, мрзим је, јошијо се ја свеја сећам, а ако ја некој ојичим бичем, онда ја ојичим ђаволски јрецизно а Ви се томе смејете, чак ме ни не грдите ме што сам рекла „опичио“, Ви не кажете, како се то изражавате, млада госпођице.

Понекад из руке у руку пребацујем парче глине, будућу пепељару и мељем прилично гласно тако да се сви смеју, а поготово Ви, наставнице, *а када сам била мала, њлашила са се цијерњаче, био је један цршаћ у ком је цијерњача живела сама на шавану и на крају је од самоће њојела цело село, у желуцу се кошрљала њо њушју све док није њрошјушјала њасшира и он ју је брицом, како се каже брица на словачком, ножићем њробо а ја сам се њлашила да ће и мене нешшю њојесшш, зашш не волим цијерњачу, деда ми се увек њодсмева да не знам шшја је добро, да нисам шшako нешшю јела од кад имам рушју на душшшш. И још ми каже да би када одрасшшем, шшребало да њошшражим мужа као шшю је Петшшер Есшшерхази, једнош шшаквош њисца а деда је за њешш шшврдио да је шшю њрави њравцијашш њлемиш. Њешшов брашш, додуше, јесшш њлемиш, али је уједно и фудбалер а деда каже да воли фудбал, али да су фудбалери идишшш, деда мисли да би брашш Петшшера Есшшерхазија шшребало да ишшравашшериоло како би био довољно добар за мене. Или да би мој муж мошшao да бишшш као Зелени Петшшер из машшарских народних бајки ком је умрла мајка, шшлава јој се шшрейоловила и из ње је излешшшeo шшолуб, једино је он умео да се од шшринцезе сакрије шшako да шшринцеза не може да шшронаше и да онда виче: Зелени Петшшер! Такав ће бишшш и мој муж.*

А Ви ћете на то а ја сам се као дејте њлашио фазана, оџац ња је једном донео кући, као за вечеру, али је фазан још увек био жив, леџео је њо кухињи а мама ња је вијала, Терезице, њо мораш да нацрџаш, да обојиш а заџим ће се најравнији оџисак да се не збудиш, а мама је хваџала фазана све док није излеџео кроз џрозор. Онда је џаџа за њим баџио мајчин накиџ, а када ња је мама џиџала шџа ћемо сад јесџи, оџац је рекао да је о џоме џребало раније да брине, донео јој је џод џрозор минђуше и рекао: „Ово ждери!“, на крају смо имали чорбасџи џасуљ, волиш ли чорбасџи џасуљ, Терезице?